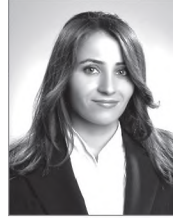

PROMOSYON OLARAK VERİLEN BEDELSİZ MAL TESLİMİ ve SAĞLANAN HİZMET İFALARININ VERGİLENDİRİLMESİ¹

TAXATION OF FREE OF CHARGE DELIVERY OF GOODS AND
PROVIDED SERVICES GIVEN AS PROMOTION

Elif SOYSALAN*

Gülten YİĞİT**

ÖZ

Fransızca orijinli bir kelime olan promosyon, Türk Dil Kurumu Güncel Sözlüğü'nde karşılığı "özendirme" olarak tanımlanmıştır.² Promosyon; firmaların potansiyel müşterilerine kendilerini tanıtmak ve ürünlerini pazarlamak amacıyla kullandığı etkili bir tanıtım aracıdır. Promosyon ürününe yönelik ilk uygulamalar 1960'lı yıllarda bankaların hatırlı müşterilerine kumbara, takvim, duvar takvimi, kalem vermesi şeklinde başlamıştır. Söz konusu uygulama ise 1990'lı yıllarda önemli bir ivme göstererek günümüz promosyon sektörünün oluşumuna önemli katkı sağlamıştır.³

Günümüzde promosyon olarak verilen mal teslimi ve hizmet ifaları bir pazarlama aracı olarak oldukça yaygınlaşmıştır. Yapılan kampanyalarla bu tür mal ve hizmetlerin müşteri-

ABSTRACT

A word of French origin, promotion, is defined as "encouragement" in the current Glossary of the Turkish Language Society.

Promotion is an effective advertising means that firms use to present themselves to their potential clients and to commercialize their goods. First implementation of promotion has begun in 1960's in a way that banks give their influential clients calendar penny bank, pencil and wall calendar. Relevant implementation has achieved growth in the 1990's and contributed to the formation of modern promotion sector.

Today, the delivery of goods and services given as promotion has become fairly widespread as an advertising tool.

Through a variety of campaigns such goods and services were given and provided to clients

* Vergi Müfettiş Yardımcısı

** Vergi Müfettiş Yardımcısı

¹ Danışman Üstad: Ahmet Kamil Müftüoğlu, Vergi Müfettişi

² http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.57dfb2b5e9c406.10805348

³ http://www.ubddenetim.com.tr/yazdir_makale.php?id=164

lere verilmesi veyahut ifası ile asıl satışı yapılan ürün daha cazip hale getirilerek şirketlerin satış hasılatlarının artması sağlanmış ve buna mukabil şirketlerin emsal şirketlerle rekabet gücü artmıştır.

Çalışmamız boyunca “bedelsiz mal teslimi ve hizmet ifaları” Katma Değer Vergisi ve diğer vergi kanunları çerçevesinde değerlendirilerek, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği ve özetgeler ile konuya açıklık getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Promosyon, Çekiliş, Kampanya, Bedelsiz Teslim.

aiming to increase the actual sale of product by making it more attractive. Thus, firms increased competitiveness with peer companies,

In our article “free of charge delivery of goods and services” will be assessed in the framework of Value Added Tax Law and other laws and the issue will be clarified with Notification On General Implementation Of Value Added Tax and Rulings.

Keywords: Promotions, sweepstakes, campaign, free of charge delivery

1- GİRİŞ

Bir malın yanında başka bir malın herhangi bir bedel tahsil edilmeksizin verilmesi şeklinde gerçekleşen promosyon kampanyalarını firmalar genellikle yaşanan ekonomik krizlerden dolayı düşen satış hasılatlarını yükseltmek, markalaşmak, emsal işletmelerle rekabet gücünü artırmak ve iktisadi faaliyetlerini genişletmek amacıyla sıklıkla kullanmaktadır. Bu şekilde işletmeler hem satış hasılatlarını yükseltmekte hem de ürünlerine olan talebi koruyarak veyahut artırarak pazar paylarını sağlamlaştırmakta ve rekabet gücünü artırmaktadır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun ‘Teslim Sayılan Haller’ başlıklı 3. maddesinde; “*Vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi nam-larla verilmesi*” nin **teslim sayılacağı**, yine mezkur kanunun ‘Hizmet Sayılan Haller’ başlıklı 5. maddesinde ise “*vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılmasının hizmet sayılacağı*” belirtilmiştir.

Ticari hayatta, ticareti yapılan mallara olan talebin artırılması amacıyla, birtakım pazarlama teknikleri geliştirilmiştir. Bunlardan sıkça kullanılanı satışı yapılan malın yanında başka bir malın ayrıca bir bedel alınmaksızın verilmesi şeklinde tezahür etmektedir. Bir malın tasarruf hakkının malik veya adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devri olarak tanımlanan teslim hükümleri çerçevesinde ticari bir işletmenin yaptığı bedelsiz teslimler de KDV’nin konusuna girmektedir.⁴

Bu bağlamda, makalenin konusunu *bedelsiz mal teslimi ve sağlanan hizmet ifasının ne şekilde vergilendirileceği* oluşturmakta ise de, söz konusu vergilendirmenin KDV, GVK, KVK, VİV mevzuatları çerçevesinde kapsamlı bir şekilde ele alınması sağlanacaktır.

2- PROMOSYON OLARAK VERİLEN MAL TESLİMİ/HİZMET İFALARININ VERGİ KANUNLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

2.1- Gelir ve Kurumlar Vergisi Açısından Değerlendirme

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6’ncı maddesinde; “*Kurumlar vergisi, mükelleflerin bir*

⁴ Evren Sönmez, Çekilişli Promosyonlar ile Tüketicilere Sağlanan Bedelsiz Mal Teslimi ve Hizmet İfalarının KDV Karşısındaki Durumu, Vergi Dünyası Dergisi, Sayı:360, Ağustos, 2011, S 3-4.

hesap dönemi içinde elde ettikleri safî kurum kazancı üzerinden hesaplanır. Safî kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümleri uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Promosyon kampanyaları düzenlenerek yapılan satışlar işletmenin asıl satışını yaptığı ürünlere olan talebi artırıcı bir özellik taşıdığından ve ana ürünün satış hasılatına katkı sağladığından, yapılan bu harcamalar pazarlama gideri niteliği taşımakta olup, söz konusu giderler 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40. maddesinin birinci fıkrası gereği indirilecek gider niteliği taşımaktadır.

Bu konuda Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği’nde yapılan açıklamaya göre; *“firmaların iktisadi faaliyetini genişletme, emsal işletmelerle rekabet edebilme, üretim veya satışını yaptıkları mallara olan talebi koruma veya artırma amacıyla bir malın yanında başka bir mal verilmesi şeklinde gerçekleşen işlemlerde, promosyon ürünü açısından bir bedelsiz teslim söz konusu olmaz. Zira firmaların genişleyen faaliyetleriyle bağlantılı olarak işletmede yaratılan katma değer artar.*

Nitekim piyasadan satın alınan veya ithal edilen malların promosyon ürünü olarak müşterilere verilmesi, mükellefler açısından pazarlama gideri niteliğini taşıdığından, bu malların alış bedelleri gider olarak kaydedilebilir.”

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 02.10.2012 tarihli B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.1-2844 sayılı özeldesinde de söz konusu olay benzer bir biçimde izah edilmiştir:

“Promosyon kampanyalarının düzenlenmesindeki amaç, işletmenin ticari kazancının artırılmasıdır. Bu nedenle bedelsiz olarak verilen mal veya hizmetlerin “işletmeden çekilen mallar” olarak değerlendirilmeyip, satışı artırmak için yapılan reklam harcaması olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde nelerin gider olarak indirilebileceği sayılmış, 1 numaralı bendinde ise, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, safi ticari kazancın tespitinde indirilecek gider olarak kabul edileceği belirtilmiştir.

Buna göre, promosyon olarak müşterilerinize sunduğunuz hizmete ilişkin alış bedelinin Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin 1 numaralı bendine göre gider olarak hasılattan indirilmesi gerekmektedir.” şeklinde görüş bildirilmiştir.

2.2- Katma Değer Vergisi Açısından Yapılan Değerlendirme

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun;

- 1/1’inci maddesinde, Türkiye’de yapılan ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti kapsamındaki teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,
 - 2/1’inci maddesinde, teslimin bir mal üzerinde tasarruf hakkının malik veya onu adına hareket edenlerce, alıcı veya onun adına hareket edenlere devredilmesi olduğu,
 - 3/1’üncü maddesinde, vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesinin teslim sayılacağı,
 - 5’inci maddesinde, vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılmasının hizmet sayılacağı,
- hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu maddeler çerçevesinde bedelsiz teslimlerin de KDV’ye tabi olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği’nde yapılan açıklamada firmanın yarattığı katma değer içerisinde vergilenen **promosyon mallarının müşterilere verilmesi sırasında KDV hesaplanmasına gerek bulunmadığı, bu ürünler için yüklenilen KDV’nin ise indirim konusu yapılabileceği** belirtilmiştir.

2.2.1- KDV'de Farklı Oran Uygulanması Nedeniyle Ortaya Çıkabilecek Sorunlar⁵

Düşük oranda vergiye tabi bir malın yanında yüksek oranda vergiye tabi bir malın promosyon olarak verildiği hallerde, söz konusu durum KDV sistemindeki farklı oran uygulaması nedeniyle bazı sorunlara sebebiyet vermekte ve promosyon olarak verilen malların ticaretini yapan firmalar açısından haksız rekabet sorunu ortaya çıkmaktadır.

3065 sayılı Kanunun 29/4'üncü maddesi ile vergi indirimi uygulamasında doğabilecek aksaklıkları, vergi mükerrerliğine ve vergi muafiyetine meydan vermeyecek şekilde, bu Kanun'un ana ilkelerine uygun olarak giderme ve indirimle ilgili usul ve esasları düzenleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir.

Bu yetki çerçevesinde, promosyon ürünü olarak verilen malın (aynı işletmede imal veya inşa edilenler dahil) tabi olduğu KDV oranının;

- Satışı yapılan mala ait KDV oranına eşit veya daha düşük oranda olması halinde promosyon ürünü için yüklenilen KDV'nin tamamının indirim konusu yapılması,
- Satışı yapılan malın tabi olduğu KDV oranından yüksek olması halinde ise promosyon ürünü için yüklenilen KDV'den, satışı yapılan malın tabi olduğu orana isabet eden kısmın indirim konusu yapılması, kalan kısmın gelir veya kurumlar vergisi açısından gider veya maliyet olarak dikkate alınması uygun görülmüştür.

2.2.2- Promosyon Olarak Verilen Ürünün KDV Oranının Satışı Yapılan Mala Ait KDV Oranına Eşit veya Daha Düşük Oranda Olması

Promosyon ürünü olarak verilen malın (aynı işletmede imal veya inşa edilenler dahil) satışı yapılan mala ait KDV oranına eşit veya daha düşük oranda olması durumunda, promosyon mallarının alımı, imal veya inşası ile her hangi bir bedel alınmaksızın müşterilere verilmesi işleminin aynı dönemde veya farklı dönemlerde gerçekleşmesi, bu mallarla ilgili olarak yüklenilip indirim konusu yapılacak KDV açısından bir önem taşımaz.

2.2.3- Promosyon Olarak Verilen Ürünün KDV Oranının Satışı Yapılan Mala Ait KDV Oranından Yüksek Olması⁶

Promosyon ürününün tabi olduğu KDV oranının, satışı yapılan malın tabi olduğu orandan yüksek olduğu hallerde ise;

- Promosyon olarak verilen malların alımı, imal veya inşası ile ayrıca bir bedel tahsil edilmeksizin müşterilere verilmesi işleminin **aynı dönemde gerçekleşmesi halinde**, bu mallarla ilgili olarak yüklenilen ve öncelikle "indirilecek KDV" hesabına alınmış olan KDV'den, **satışı yapılan malın tabi olduğu orana isabet eden kısım dışındaki tutar, "indirilecek KDV" hesabından çıkarılarak gider hesaplarına intikal ettirilir.**
- Promosyon ürününün satın alındığı ya da işletmede imal veya inşa edildiği dönemde değil de **daha sonraki dönemlerde müşterilere verilmesi halinde** ise bu ürünlerle ilgili olarak malların

⁵ Şaban Atuçuran, Promosyon Ürünleri, Numune ve Eşantyonların KDV, Gelir ve Kurumlar Vergisi Karşısındaki Durumu ve Muhasebeleştirilmesi, Vergi Dünyası Dergisi, Sayı:390, Şubat, 2014, S.4-5

⁶ Mesut Koyuncu, "Promosyon Kampanyalarının Katma Değer Vergisi Karşısındaki Durumu", Vergi Dünyası Dergisi, Temmuz 1997, Sayı:191.

satın alındığı, imal veya inşa edildiği dönem beyannamesinde “indirilecek KDV” olarak beyan edilen tutardan, satışı yapılan malın tabi olduğu orana isabet eden kısmın düşülmesinden sonra kalan tutar, ürünlerin ayrıca bir bedel alınmaksızın teslim edildiği dönem beyannamesinin **“İlave Edilecek KDV”** satırına dâhil edilerek beyan edilir ve aynı miktar **gider veya maliyet hesaplarına alınır.**

Promosyon ürünü için yüklenilen vergiden indirim konusu yapılacak kısım;

$$\text{Promosyon ürünü için yüklenilen vergi tutarı} \times \frac{\text{Satışı yapılan malın tabi olduğu oran}}{\text{Promosyon ürününün tabi olduğu oran}}$$

Formülü ile hesaplanır, artan kısım gider veya maliyet olarak dikkate alınır.

Promosyon ürünü olarak verilen malların alışı sırasında yapılan diğer giderlere ilişkin yüklenilen KDV genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılır.

Örnek: Çikolata satışı ile iştirak eden bir firma satış hasılatını arttırabilmek amacıyla 14 Şubat Sevgililer Gününe özel bir kampanya düzenlemiş ve bir paket çikolata alan her müşterisine bir adet saksı çiçeği hediye edeceğini belirterek birincil ürüne olan talebi arttırmayı hedeflemiştir. Bunun için 2015/Şubat ayında (A) firmasından 100 adet saksı çiçeği satın almış ve ilgili alımda 5.000 TL mal bedeli ile 900 TL KDV ödemiştir.

Yukarıdaki işlemde satışı yapılan asıl ürün olan çikolata teslimi %8 oranında KDV’ye tabi olduğu halde promosyon olarak verilen saksı çiçeği ise %18 oranında KDV’ye tabidir. Çikolata satışı yapan işletme, promosyon mallarının alımı için yüklendiği KDV’nin tamamını öncelikle “indirilecek KDV” hesabına alacak ve promosyon mallarının tümünün **aynı dönemde** müşterilere verilmesi halinde, işletmenin saksı çiçekleri için yüklendiği KDV’den, **sadece ana malın tabi olduğu orana (%8) isabet eden kısmı indirim hesaplarında kalacak**, artan kısım ise gider hesaplarına alınacaktır.

Bu çerçevede indirim konusu yapılacak KDV;

900 TL x (8: 18) = 400 TL olarak hesaplanır.

(900 - 400 =) 500 TL ise gider olarak dikkate alınabilir.

İşletmenin müşterilerine vereceği çiçek bedelleri gelir ve kurumlar vergisi açısından pazarlama gideri olarak kabul edilir ve ayrıca **bir bedel alınmaması koşuluyla, bu ürünlerin tesliminde KDV hesaplanmaz.**

Bu işlemde satışı yapılan mal çikolata olup teslimi (%8), promosyon ürünü olarak verilen saksı çiçeği ise (%18) oranında KDV’ye tabidir.

Yukarıdaki örnek çerçevesinde yapılacak Muhasebe Kaydı:⁷

Şubat 2015	
157 DİĞER STOKLAR	5.000
- Promosyon eşyası stokları	
191 İNDİRİLECEK KDV	900
320 SATICILAR	5.900
/	

⁷ Mehmet Maç, “KDV-6 (e-kitap)”, <http://www.denet.com.tr/vergi/dosyalar/kdv6/KDV6-3.pdf>.

Bu firma 2015/Mart ayında 3.000 TL maliyet bedelli (Buna isabet eden indirilecek KDV tutarı 540 TL) çiçek hediye çikolata satışı gerçekleştirmesi durumunda ise; (Firmanın kampanyayı uzattığı varsayılırsa)
 $540 \times (0,08:0,18) = 240 \text{ TL}$ (İndirim hesabında kalacak tutar)
 $(540 - 240) = 300 \text{ TL}$ (İlave edilecek KDV ve aynı zamanda gider yazılacak tutar)

Mart 2015		
760 PAZARLAMA SATIŞ DAĞITIM GİDERİ	3.300	
157 DİĞER STOKLAR		3.000
391 HESAPLANAN KDV		300
- İndirim İptali		
/		

KDV beyannamesi düzenlenirken 300 TL 2015 /Mart ayı KDV beyannamesinde "ilave edilecek KDV" olarak beyan edilir.

Daha sonraki aylarda, çikolataların çiçekle birlikte teslim edilmesine paralel olarak yukarıdaki şekilde işlem yapılmalı ve faturalarda satışa konu mal olarak sadece çikolata gösterilmeli, fatura üzerine "*Her bir paket çikolata için bir adet saksı çiçeği hediyeledir*" notu konmalıdır.)

2.2- Veraset ve İntikal Vergisi Yönünden Yapılan Değerlendirme

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğu belirlenmiş, anılan Kanun'un 4'üncü maddesinin (e) bendinde ise para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerin 2015 yılı için 3.711 TL'sinin vergiden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 4783 sayılı Kanunla Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16'ncı maddesinin son fıkrasında yapılan düzenlemeler sonucu gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerin %10 oranında vergilendirileceği ve ikramiyenin aynı olarak ödenmesi halinde, fatura değerinin esas alınacağı belirlenmiştir.

Ayrıca, 4369 sayılı Kanunla aynı Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasında da yapılan değişiklik ile yarışma ve çekiliş düzenleyen gerçek ve tüzel kişilerin, ikramiye kazananların ikramiyeleri üzerinden kesilen vergileri bir beyanname ile bildirmeye mecbur oldukları hüküm altına alınmıştır.

Gelir İdaresi Başkanlığının 02.01.2009 tarihli B.07.1.GİB.0.60/6001-722 sayılı özelgesinde ; yarışma ve çekiliş düzenleyen gerçek ve tüzel kişiler, düzenledikleri yarışma ve çekilişler sonucu ödeyecekleri ikramiyelerin istisna tutarını aşması halinde, aşan kısım üzerinden %10 oranında vergi tevkifatı yapmaya ve tevkif ettikleri vergileri, yarışma ve çekilişin düzenlendiği tarihi izleyen ayın 20'nci günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine beyan etmeye ve aynı süre içinde ödemeye mecbur oldukları belirtilmiştir.

3- BEDELSİZ MAL TESLİMİ ve HİZMET İFALARINDA ÖZELLİK ARZ EDEN HUSUSLAR

3.1- Çekiliş Yoluyla Verilen Hediyelerin KDV Karşısındaki Durumu

Katma Değer Vergisi Uygulama Genel Tebliği'nde, bir mal/hizmetin yanında başka bir mal/hiz-

metin bedelsiz olarak verilmesi durumunda KDV hesaplanmayacağı hususuna değinilmiştir. Ancak, çekiliş yapılarak bu çekiliş sonucu belirlenen talihliye yüksek değerli hediye verilmesi halinde KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı konusunda herhangi bir açıklık mevcut değildir.

Maliye Bakanlığı Erzincan Defterdarlığının 23.07.2013 tarihli ve 61316220-2012/03/KDV/50 No'lu GT-6 sayılı özelgesinde söz konusu çekilişler sonucu verilen hediyeler için KDV hesaplanmaması gerektiği ve alımda yüklenilen KDV'nin ise indirim konusu yapılabileceği belirtmiş olup özelge aşağıdaki gibidir;

"... şirketinizce alışveriş yapan müşterilere çekilişle vereceğiniz promosyon niteliğindeki hediyelerin tesliminde KDV hesaplanmayacaktır. Bu teslimler nedeniyle yüklenilen KDV nin ise 50 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır." şeklinde görüş beyanında bulunmuştur.

3.2- Günümüzde Sıkça Karşılaşılan Bir Uygulama Olan, Alışveriş Merkezlerinin Çekiliş Yoluyla Müşterilerine Binek Otomobil Hediye Etmesi

Belirli periyotlarla firmalar satışlarını arttırmak amacıyla belli bir tutarın üzerinde mal alımında bulunan müşterilerine hediye olarak binek otomobil veya hafif ticari araç verebilmektedirler.

Katma Değer Vergisi Uygulama Genel Tebliği'nde yapılan açıklamalar çerçevesinde promosyon ürünleri için yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılabileceği daha önce belirtilmişti.. Ancak promosyon olarak verilen ürünün binek otomobili olması durumunda indirim mekanizmasının nasıl işleyeceği hususunda bir açıklık söz konusu değildir.

KDV Kanunu'nun 30/b maddesinde belirtildiği üzere faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV indirim konusu yapılamayacaktır.

Bu konuda Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığının 11.07.2013 tarih ve 50426076-KDV-20-972-73 sayılı özelgesinde:

"...Şirketiniz tarafından 2012 yılı içerisinde satışlarınızı ve tahsilatlarınızı arttırmak amacıyla belirli bir bedelin üzerinde mal alımında bulunan yurtiçi müşterilerinize promosyon olarak verilecek araçların bedelsiz olarak tesliminde KDV hesaplanmayacaktır.

Bu araçların binek otomobili olması halinde Kanunun 30/b maddesine göre binek otomobili alımında yüklenilen KDV nin indirim konusu yapılması mümkün olmayıp, indirilemeyen bu verginin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider maliyet veya kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekmektedir. Bu araçların binek otomobili olmayıp ticari araç olması durumunda, araçların alımı sırasında yüklenilen KDV nin genel esaslara göre indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır. "

şeklinde görüş bildirmiştir.

4- SONUÇ

Promosyon faaliyetleri, günümüzde işletmelerin amaçlarına maksimum şekilde ulaşmada, satış destekleyici en önemli tekniklerden biridir. Bu faaliyetlerin inandırıcı ve ikna edici nitelikte olması durumunda dikkat çekmek, ilgi uyandırmak, istek uyandırmak ve nihayet bu arzuyu satın alma işlemine çevirmek suretiyle pazarlama ve dolayısıyla işletme amaçlarına hizmet etmek mümkündür. Dolayı-

sıyla firmalar satışlarını arttırabilmek için sıklıkla buna benzer kampanyalar düzenleyerek bedelsiz mal teslimi/hizmet ifasında bulunabilmektedirler.

Promosyon ürününün maliyet bedeli firmanın ticari kazancından 213 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40. maddesi birinci fıkrası gereğince **pazarlama gideri** olarak indirilecek bir gider niteliği taşımakta olup, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'ne göre ise promosyon ürününün teslim sırasında katma değer vergisi hesaplanmayacağı belirtilmiştir. Promosyon ürünlerine ilişkin yüklenilen katma değer vergisi ise yine Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nde belirtildiği üzere genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir. Çalışmamızda ayrıca çeşitli promosyon kampanyaları ile çekiliş yoluyla da bedelsiz mal teslimi ve hizmet ifaları söz konusu olduğunda bunun nasıl vergilendirileceği özelgeler ışığında anlatılmaya çalışılmıştır.

KAYNAKÇA

- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- ATUÇURAN, Ş. Promosyon Ürünleri, Numune ve Eşantionların KDV, Gelir ve Kurumlar Vergisi Karşısındaki Durumu ve Muhasebeleştirilmesi, Vergi Dünyası Dergisi, Sayı:390, Şubat, 2014
- BİNGÖL, O. Promosyon ve Eşantion Olarak Verilen Mallarda KDV, <http://www.muhasabetr.com/yazarlarimiz/ozanbingol/012/>
- Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği
- KILINÇ, Ü. Pazarlama Tekniklerinden Promosyon Ürünleri, Eşantion ve Numune Mallar Uygulamasının Vergi Kanunları Karşısındaki Durumu, Vergi Dünyası Dergisi, Sayı:197, Ocak, 1998
- MAÇ, M. KDV-6 (E-kitap)
- KOYUNCU, M. Promosyon Kampanyalarının Katma Değer Vergisi Karşısındaki Durumu, Vergi Dünyası Dergisi, Sayı:191, Temmuz,1997
- SÖNMEZ, E. Çekilişli Promosyonlar İle Tüketicilere Sağlanan Bedelsiz Mal Teslimi ve Hizmet İfalarının KDV Karşısındaki Durumu, Vergi Dünyası Dergisi, Sayı: 360, Ağustos, 2011
- <http://www.alomaliye.com/2006/10/03/cekilis-sonucu-dagitilan-otomobiller-ve-kdv-ahmet-guzel-vergi-denetmeni/>